

COMMUNIO

A silhouette of a man wearing a hat, standing in a doorway and looking out at a landscape. The scene is backlit, creating a strong glow around the figure. The landscape outside shows a field, a body of water, and a building in the distance under a cloudy sky.

kaplan a voják

1/10

Starokatolická církev v ČR

Slovo na cestu

Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem. (1K 15,3)

Milé sestry, milí bratři, postní doba, která je po čtyřicet dní naší průvodkyní k slávě vzkříšení, nás přivádí ke Kristovu kříži. Při pohledu na něj jsme nejen konfrontováni s láskou Boha, který „tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale měl život věčný.“ (J 3:16), ale též poznáváme cenu, která byla zaplacená za naši spásu.

Ano, při pohledu do tváře trpícího a umírajícího Spasitele je třeba se ponořit do tajemna nehlubší minulosti, najít smysl starých biblických příběhů a rozplést záhadu prvního hříchu jako přitakání dosud neznámé smrti.

Kolikrát si člověk od té doby myslel, že může žít i zemřít bez Boha, že ho nepotřebuje, že si stačí sám v životě i ve smrti. Že je možné oddělit paprsek od slunce a nechat ho zhasnout. „Když budeš milovat Hospodina, svého Boha, budeš žít, opakuje Hospodin svému lidu před vstupem do zaslíbené země (Dt 30,16)... Milovat Boha a žít.“

Ale je každému, kdo kráčí po Božích cestách opravdu pořád blaze? „Kdo chce jít za mnou, zapřít sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne“ (L 9,23), říká náš Pán... To je ten slibovaný život, dobro a požehnání? Může se kříž vůbec někomu líbit? Může být normální člověk nadšen pro utrpení? Myslím, že ne.

A přece Ježíš často mluví o kříži, utrpení a ztrátách. Znamená to, že Bůh je sadista? Že se mu líbí, když se lidem vede zle? To si možná hodně

lidí myslí, ale tak to není. Evangelium přece ukazuje Ježíše, jak z lidí utrpení snímá, jak je uzdravuje a osvobozuje, Ježíš dělá lidi šťastnými. Ale jak jde dohromady kříž a štěstí?

Ježíš ukazuje kříž jako cestu ke štěstí a sám touto cestou jde. A ještě něco navíc: Ježíš ukazuje kříž nejen jako cestu k vlastnímu štěstí, ale i ke štěstí druhých. A tak je pochopitelné, že ten, kdo Ježíšovi uvěří, je vyzván, aby šel za ním a s ním. Ne že by musel definitivně skončit na kříži, ale aby přesto, že jde cestou ztrát, utrpení a smrti, došel k cíli. A cílem je Bůh, plnost lásky a štěstí.

Jistě je podstatný rozdíl mezi utrpením Ježíšovým a utrpením naším. Naše kříže jsou odlišné. Ať už je naším křížem nemoc, povahová vlastnost, nedostatek lásky, zlý životní partner nebo šéf, náš kříž přichází a odchází. Ježíšův kříž je přítomen ve dřevě betlémských jeslí, v nepochopení od nejbližších, ve zradě vlastního učedníka – v celém jeho životě, protože je to život pro nás. Ježíš přinesl obět, která se stala naší záchranou, ale také základním motivem pro naši víru. Kříž je vždycky zkouškou naší víry. Kříž často ukáže nám samotným, co je vlastně v nás, co jsme schopni unést a jak se ve skutečnosti chová naše pravé já. A nejednou nám při tom padá maska těch zaručeně správných hrdinů hodných následování. Protože opravdová víra život komplikuje.

Těžko bychom hledali člověka, který prošel celým svým životem bez kříže. Evangelium nás vede k realistickému pohledu na život a na společenství lidí. Narážíme jeden na druhého, zraňujeme se navzájem na duši i na těle. Mluvit o kříži neznamená člověka zastrášovat a brát mu naději. Naopak. Umět se pravdivě podívat

v duchu Kristově do tváře utrpení, znamená učit se odvaze a trpělivosti, být hlubším člověkem. Zapřít sám sebe neznamená vymýšlet si nějaké sebetřýznění, ale být jako Ježíš. Zapřít sám sebe znamená umět si odříci věci a styl života, který jsme si možná vysnili a možná jen do něho spadli. Vědět, že nejsme pány a určovateli svých cest. I přátelství a opravdová láska přichází spíš v dobách společného utrpení a zkoušek.

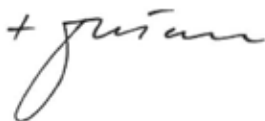
Bohočlověk visící na dřevě prokletí byl pohoršením pro Židy, Řeky i Římany a často i pro nás a naše současníky. Odpor k pohledu na trpícího Krista nám tak často brání vyrovnat se s realitou utrpení a smrti.

Kdo přijímá Ježíše jako dárce spásy, musí s ním sdílet jeho úděl. Vzít svůj kříž, to znamená být připraven s ním také trpět, protože bez kříže není vzkříšení. Ježíšova logika se musí stát logikou naší, protože jeho následování s vlastním křížem má v sobě naději vítězství vzkříšení, které prožil i Ježíš.

Asi všechny generace křesťanů chtěly a chtějí následovat svého Krista. Ale zdaleka ne všichni chtějí následovat toho Krista, kterého zjevuje evangelium. Člověk by chtěl všechno co je bolestné, nějak obejít, vyhnout se tomu obloukem. Ale ono je to třeba zvládnout. Protože Bůh, v něhož věříme, není bohem pohádek o hloupém a přesto úspěšném Honzovi, ale učí nás rozumět realitě života a žít život s tím vším, co je obsaženo pod pojmem kříž.

Přeji Vám požehnaný postní čas.

Váš



Slovo na cestu.....	2
Abraham aneb Archetyp křesťana dnešních dnů (Gn 22, 1–18)	4
Ani farář, ani feldkurát – prostě kaplan a voják (část 1.).....	6
Struční přehled starokatolických biskupů Německa	8
Je bůh láska?.....	10
O Alžbetě durynské.....	13
Kaple sv. Maří Magdaleny	16
Ekumenická rada církvi v ČR zve na 2. kirchentag.....	19
Dominik Đuka byl jmenován pražským arcibiskupem římskokatolické církve	20
Zprávičky	21

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00

Vyšlo 10. 3. 2010

tel./fax 224 319 528

e-mail: stkat@starokatolici.cz,

www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.

Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

Foto na titulní straně: www.sxc.hu

Abraham aneb Archetyp křesťana

Po těch událostech chtěl Bůh Abrahama vyzkoušet. Řekl mu: „Abrahame!“ Ten odpověděl: „Tu jsem.“ A Bůh řekl: „Vezmi svého jediného syna Izáka, kterého miluješ, odejdi do země Mória a tam ho obětuj jako oběť zápalnou na jedné hoře, o níž ti povím!“ Za časného jitra osedlal tedy Abraham osla, vzal s sebou dva své služebníky a svého syna Izáka, našťípál dříví k zápalné oběti a vydal se k místu, o němž mu Bůh pověděl. Když se Abraham třetího dne rozhlédl a spatřil v dálce to místo, řekl služebníkům: „Počkejte tu s oslem, já s chlapcem půjdeme dále, vzdáme poctu Bohu a pak se vrátíme.“ Abraham vzal dříví k oběti zápalné a vložil je na svého syna Izáka; sám vzal oheň a obětní nůž. A šli oba pospolu. Tu Izák svého otce Abrahama oslovil: „Otče!“ Ten odpověděl: „Copak, můj synu?“ Izák se otázal: „Hle, oheň a dříví je zde. Kde však je beránek k zápalné oběti?“ Na to Abraham řekl: „Můj synu, Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné.“ A šli oba spolu dál. Když přišli na místo, o němž mu Bůh pověděl, vybudoval tam Abraham oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka do kozelce a položil ho na oltář, nahoru na dříví. I vztáhl Abraham ruku po obětním noži, aby svého syna zabil jako obětního beránka. Vtom na něho z nebe volá Hospodinův posel: „Abrahame, Abrahame!“ Ten odpověděl: „Tu jsem.“ A posel řekl: „Nevztahuj na chlapce ruku, nic mu nedělej! Právě teď jsem poznal, že jsi bohobojný, neboť jsi mi neodepřel svého jediného syna.“ Abraham

se rozhlédl a vidí, že vzadu je beran, který uvízl svými rohy v houští. Šel tedy, vzal berana a obětoval jej v zápalnou oběť místo svého syna. Tomu místu dal Abraham jméno „Hospodin vidí“. Dosud se tu říká: „Na hoře Hospodinově se uvidí“. Hospodinův posel zavolal pak z nebe na Abrahama podruhé: „Přisáhl jsem při sobě, je výrok Hospodinův, protože jsi to učinil a neodepřel jsi mi svého jediného syna, jistotně ti požehnám a tvé potomstvo jistotně rozmnožím jako nebeské hvězdy a jako písek na mořském břehu. Tvé potomstvo obdrží bránu svých nepřátel a ve tvém potomstvu dojdou požehnání všechny pronárody země, protože jsi uposlechl mého hlasu.“

Možná jsme si zvykli se s příběhem Abrahamovy zkoušky vyrovnat příliš rychle. Pochválíme Abrahama jako vzor poslušné víry a jdeme bez povšimnutí dál. A přece nechme na sebe dolehnout celou tíhu tohoto textu, co může říci nám, lidem 21. století? Copak to bylo za Boha, který říká: „Vezmi svého syna, kterého miluješ a obětuj mi ho“? A copak je to za otce, který vzal nůž a šel? V době Abrahamově mezi kmeny, které obklopovaly tohoto člověka a jeho lid, nebyly oběti dětí ničím výjimečným. A v Abrahamově mysli zajisté proběhla myšlenka, že ten – Hospodin, který všechno dal, může také všechno vzít. Jedním z důležitých poselství příběhu o Abrahamovi je to, že Hospodin tyto oběti nechce. V keři opodál je připraven beránek. V křesťanském výkladu pak celý příběh dostává nový

dnešních dnů (gn 22, 1–18)

rozměr. Rozměr pohledu zpátky – přes velikonočního beránka, který byl zabit při východu z Egypta, až k oběti Abrahamově a zároveň pohled dopředu, ke Kristovu kříži. Abraham je příkladem či archetypem každého z nás, neboť v oblasti náboženské se člověk ocitá jako nezastupitelný jedinec tváří v tvář nikoli katechismu, nikoli morální teologii, nikoli církevnímu právu, ale tváří v tvář živému Bohu. Abraham může jen s odvahou víry skočit do náručí jediného Boha, v kterého uvěřil. Abraham je vystaven situaci, v níž už nepomůže žádný zákon, žádná etika, žádné zvyklosti, žádné vlastní pocity, pouze je vystaven neslychanému Božimu požadavku a musí se rozhodnout sám. Bůh z něj nesejme odpovědnost za jeho rozhodnutí, neboť svým přáním oslovil jeho svobodu. Abraham není otrokem, s nímž by Bůh mohl a chtěl manipulovat, jak se to děje u mnoha světských i církevních institucí. Abraham je pro Boha partnerem a svobodným protějškem, z čehož vyplývá, že Abraham může odmítnout. Na počátku byl Abraham – otec víry, jak je nazýván, vyveden ze svého prostředí, ze své rodiny, ze svého kmene, ze svých tradic, ze svého náboženství, aby opustil celou svoji minulost. Nyní je vyzván, aby opustil celou svou budoucnost, která spočívá v jednorozném synu.

Abraham se ocitá v absolutním teď, které znamená stát tváří v tvář jako svobodný člověk vůči svobodnému Bohu. Abraham je mužem, který stále vychází, stále jenom opouští. On je otcem víry, který zdůrazňuje,

že ve víře není možnost úkrytu v tradicích, zvycích, autoritách, ani možnost útěku k budoucnosti, která by měla nějakou pojistku. Ve víře se otvírá nový a zásadní prostor – nutnost volby. Tak, jako byl Abraham odsouzen ke svobodě, tedy k nutnosti stále volit, nutností znovu se rozhodovat každý den, každou minutu a každou chvíli svého života, tak i my jsme „odsouzení“ ke stejnému údělu. Abrahamovo rozhodování není jen ve světle bázně a chvění před Hospodinem, ale také a hlavně ve světle veliké důvěry v toho, který ho povolal na cestu, o níž nevěděl, kudy povede. Příběh o Abrahamovi není jen výpovědí o jednotlivci, o člověku, o jeho drahých, ale tento příběh prověřuje a tříbí naše představy o Bohu. Pokud budeme hledat jen dané předpisy, jisté cesty, které jsou dány, které nás lidskou dikcí přivedou k Bohu, možná samotného Boha mineme. Jestliže se přihlašujeme k víře Abrahamově, pak si v síle tohoto příběhu dobře uvědomme, že víra není jenom jakési přesvědčení, soubor náboženských a teologických vyjádření, o kterých si myslíme, že jsou pravdivá, protože jsme je v dětství či během života přijali za své. Víra je cesta, která prochází i temnotami a vede člověka často až na samou hranu pochybností a nutnosti hledání nových cest, které se nazývají Bůh – Cesta k životu. Bůh a život s ním. Pokud se nás dotkl příběh o Abrahamovi, že jsme až v hloubi svého srdce pocítili neklid a netušené prostory Boží vůle a Božích cest, udělali jsme na cestě víry další pokrok.

☒ *Martin Maxmilián Čapka, farář v Jihlavě*

ani farář, ani feldkurát –

„Poslušně hlásím, pane feldkurát,“ řekl Švejk.

Asi to nikoho moc nepřekvapí, ale když se řekne „vojenský kaplan“, na myslí vytanou mnohým z nás scény ze slavného filmového ztvárnění Dobrého vojáka Švejka. Feldkurát Katz je zřejmě nezapomenutelnou postavou a i já si čas od času oživím ony slavné pasáže a pobavím se nad přemety vojenského duchovního za časů Rakouska-Uherska. Možná to tak nějak v dávných dobách bylo, možná ne (já doufám, že nebylo).

Duchovní služba u armády na konci 20. století a na počátku století 21. však vypadá zcela jinak. Historie duchovní služby u české (československé) armády sahá až do roku 1918, kdy tato služba přešla (transformovala se) z bývalé armády Rakouska-Uherska. Takřka nepřetržitě fungovala až do roku 1948, kdy byla z vojenských složek vyřazena komunistickou mocí. Je celkem logické, že další dlouhá desetiletí tato služba obnovena nebyla a nikdo z komunistických pohlavárů po tom ani netoužil (i když např. v komunistickém Polsku služba zůstala zachována).

V porevoluční České republice se o duchovní službě v Armádě ČR začíná intenzivněji hovořit v roce 1996, kdy se kaplani ještě jako neorganizovaná a nevojenská složka zúčastňují zahraniční mise IFOR. Po dobrých zkušenostech s církevní službou v armádě se začíná v roce 1997 formovat dohoda mezi církvemi o komplexní duchovenské službě v armádě a v roce 1998 je podepsána smlouva mezi ČBK, ERC a Mi-

nisterstvem obrany o duchovní službě v Armádě ČR jako pevné vojenské službě. Od té doby se řady kaplanů rozrůstají (v současné době cca 20 kaplanů),

propracovává se struktura a schéma kaplanské služby a postupně se obsazují jednotlivé útvary (jednotky) duchovními. Od roku 1996 se kaplani intenzivně zúčastňují vojenských misí v zahraničí (Kosovo, Afghánistán atd.).

Je dobré si uvědomit, že hlavní činností kaplanů v armádě není misie ani evangelizace, že se každodenně „nemší“ a nezpovídá, že kaplan je zde především jako duchovní rádce, kdykoliv ochotný nabídnou své pastorační zkušenosti veliteli k dispozici pro řešení různých situací. Nejlépe to vystihují slova z výše uvedené smlouvy mezi církvemi a MO:

- (vojenský kaplan) je poradcem velitele v oblasti lidských hodnot, vojenské etiky, morálky a mezilidských vztahů;
- osobním příkladem a aktivní motivací vytváří pozitivní atmosféru pro zlepšování a prohlubování vzájemné důvěry u útvaru;
- je k dispozici příslušníkům jednotky, ve



prostě kaplan a voják (část 1.)

kteří působí, i jejich rodinným příslušníkům pro osobní rozhovor; je-li potřeba, doporučuje další odbornou pomoc;

- preventivně působí proti konfliktům v oblasti mezilidských vztahů

- má právo na přístup ke každému pracovníkovi rezortu Ministerstva obrany ve své jednotce, má právo účastnit se velitelských porad a vyslovovat se k otázkám, jež se týkají lidského rozměru služby pracovníků rezortu Ministerstva obrany v jeho jednotce, etických a jiných problémů, které souvisejí s činností vojenského duchovního;

- vykonává nebo zabezpečuje duchovní službu pro pracovníky rezortu Ministerstva obrany a jejich rodiny včetně bohoslužeb pro všechny církevní denominace sdružené v rámci České biskupské konference a v Ekumenické radě církví;

- hájí zájmy pracovníků rezortu Ministerstva obrany jiných vyznání a jejich rodin a zprostředkovává jim kontakt s jejich duchovními, pokud služba těchto duchovních není v rozporu se stanovenou působností rezortu Ministerstva obrany;

- spolupracuje s duchovními ostatních církví a náboženských společností, není-li činnost těchto duchovních v rozporu s posláním a působností rezortu Ministerstva obrany;

- spolupracuje s duchovními jiných armád v rámci mezinárodních vojenských aktivit;

- spolupracuje s vojenskými lékaři, psychology a dalšími pracovníky, kteří zabezpečují sociální politiku v rezortu Ministerstva obrany.

Duchovní služba AČR má svoji vlastní strukturu, i když každý z kaplanů je podřízen přímo svému veliteli. Kaplanské struktury vede metodicky hlavní kaplan (v současné době pplk. Mgr. Jan Kozler z ČČSH), pak jsou starší kaplani a kaplani (rozděleno dle let a praxe). Oficiální funkce „obyčejného“ kaplana se nazývá „kaplan osobního štábu“ a vlastně to znamená, že patří do hlavního štábu velení a je „lidskou“ prodlouženou rukou velitele ve vztahu k ostatním vojákům útvaru.

Ačkoliv se může mnoha lidem zdát, že kaplani jsou v armádě zbyteční, spousta vojáků dosvědčuje, že právě tento prvek (duchovně-lidský a lidsky otevřený) dlouhá léta armádě chyběl. A ani zlé řeči o nových „politrucích“ nemůže už nikdo v dnešní době brát vážně, protože kaplani jsou vedeni Boží službou a církví, nikoho nikam netlačí a nepřesvědčují a navíc jsou osobami jakoby „necírkevními“, tzn. že jako jednotlivý kaplan zastupují v Armádě každou z církví ERC a ČBK, i když mne do armády vysílá má vlastní církev. Kaplani nejsou feldkuráti, kteří vykonávali vojenskou činnost přísně v mezích stanovených pastorační praxí církví a nesenou vlastní duchovní důstojností, ale dnes jsou to profesionální vojáci jako všichni ostatní vojáci kolem nich. Ale o tom více v *Communium* 3/2010 v kapitole „vojenský výcvik kaplana a bohoslužba vyslání...“

☒ *npor. Mgr. Rostislav Toman*
(další informace o Duchovní službě Armády ČR naleznete na www.kaplani.army.cz)

Stručný přehled starokatolických

Katolické biskupství starokatolíků v Německu, jak zní oficiální název německé starokatolické církve, je největší starokatolickou církví v Evropě. Mezi varnsdorfským a bonnským biskupstvím byly vždy dobré vztahy, které se přenesly i do současnosti.

Dne 20. března 2010 bude v Karlsruhe vysvěcen nový německý biskup Matthias Ring. Na konsekraci se chystá i početná výprava českých starokatolíků. U příležitosti této významné události přinášíme historický přehled starokatolických biskupů Německa.

Prof. Dr. Joseph Hubert REINKENS

narozen 1. 3. 1821,
zemřel 4. 1. 1896
biskupem zvolen 4. 6.
1873 na synodě v Kolíně nad Rýnem
konsekrován 11. 8.
1973 v Rotterdamu
biskupem Hermannem
Heykampem



Prof. Dr. Theodor WEBER

28. 1. 1836 – 12. 1. 1906
jako světicí biskup
konsekrován 4. 8.
1895 v Bernu biskupem
Herzogem
správcem biskupství
od 5. 1. 1896
biskupem ordinářem
zvolen 4. 3. 1896



Josef DEMMEL

29. 12. 1846 – 11. 11.
1913
správcem biskupství 13.
1. 1906
biskupem zvolen 6. 6.
1906
konsekrován 26. 7. 1906
v Bonnu arcibiskupem
Gulem
emeritován 16. 10. 1912
Byl prvním ženatým německým biskupem.



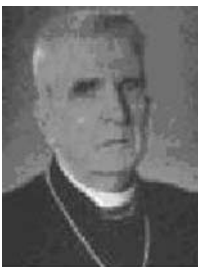
Dr. Georg MOOG

19. 2. 1863 – 28. 12.
1934
jako světicí biskup
konsekrován 6. 3. 1912
zvolen biskupem-koadjutorem s právem následnictví 16. 10. 1912
správce biskupství od
16. 10. 1912
nástup do úřadu biskupa-ordináře 11. 11.
1913



Erwin KREUZER

24. 2. 1878 – 20. 8. 1953
správcem biskupství od
29. 12. 1934
biskupem zvolen 20. 3.
1935
konsekrován 8. 5. 1935
v Mannheimu biskupem
Kürym
emeritován 1. 11. 1951



biskupů Německa

Dr. Otto STEINWACHS

10. 8. 1882 - + 13.10.1977

jako světicí biskup konsekrován biskupem 5. 10. 1947 v Utrechtu arcibiskupem Rinkelem, nikdy však nebyl biskupem-ordinářem

Johannes Josef DEMMEL

5. 9. 1890 – 30. 11. 1971

zvolen biskupem-koadjutorem s právem následnictví 7. 8. 1951 v Heidelbergu

konsekrován 1. 11. 1951 v Essenu arcibiskupem Rinkelem ordinářem 20. 8. 1953 emeritován 6. 1. 1966



Josef BRINKHUES

21. 6. 1913 – 7. 6. 1995

zvolen biskupem-koadjutorem s právem následnictví 23 .10. 1965 ve Stuttgartu

konsekrován 6. 1. 1966 v Mannheimu biskupem J. Demmelem emeritován 21 .6. 1986



Dr. Sigisbert KRAFT

7. 9. 1927 – 6. 1. 2003

zvolen biskupem-koadjutorem s právem následnictví 27. 5. 1985 v Offenburgu

konsekrován 6. 10. 1985 v Karlsruhe biskupem Brinkhuesem

nástup do úřadu biskupa-ordináře 21. 6. 1986

emeritován 25. 3. 1995

Biskup Kraft, původně římskokatolický kněz, jeden ze spolusvětitelů našeho biskupa Dušana, patřil k velmi významným světovým odborníkům na liturgii, což se projevilo v jeho publikační činnosti. Pod jeho vedením vyšla oltářní kniha německé starokatolické církve, která je i základem našeho misálu. V době jeho držení biskupského úřadu za jeho podpory tři německé synody požadovaly zavedení kněžského svěcení žen, přesto k takovému svěcení došlo až později.



Joachim VOBBE

* 5. 1. 1947

biskupem zvolen 5. 11. 1994 v Koblenci konsekrován 25. 3. 1995 ve Frankfurtu nad Mohanem

bude emeritován 20. 3. 2010

Biskup Vobbe, původně římskokatolický kněz, též jeden ze spolusvětitelů našeho

biskupa Dušana, je silná osobnost s pozoruhodnou publikační činností. V době jeho úřadu proběhlo v Němecu jeho první svěcení žen do kněžského úřadu.



Dr. Matthias RING

* 22. 2. 1963

biskupem zvolen 7. 11. 2009 v Mannheimu konsekrován bude 20. 3. 2010 v Karlsruhe Matthias Ring se po ukončení římskokatolického teologického studia stal starokatolíkem. Dlouhá léta byl farářem pro Regensburg a Pasov v Bavorsku a zastával funkci šéfredaktora starokatolického měsíčníku Christen heute. Jeho díla jsou i v naší knihovně. Po roce 1906 bude prvním neženatým starokatolickým biskupem.



☒ *připravil Josef König*

☒ *Foto: Archiv*

V současné společnosti převažuje masa těch, kteří se brání jakémukoliv poznání a jakémukoliv hlubšímu hledání a vlastnímu vysvětlení smyslu života člověka.

Napadá mne souvislost mezi slovy spisovatelky Boženy Němcové: „Zlým se stává člověk jen z nedostatku lásky“ a slovy evangelia: „Zatvrdlo jejich srdce, očima nevidí a ušima neslyší, to aby mne nepoznali a já je neuzdravil.“ Jak spolu souvisí tyto dvě myšlenky?

Co je původcem takového stavu, této tzv. masové hypnózy? Vše co je nám dáno zde, v tomto prostoru, je tu pro nás v té podobě, jak si to zaslужujeme. Podle toho jak jsme se v minulosti chovali, dnes dostáváme. To jsou jednoduché principy zpětného působení, karmy. Znamená to, dojít ve stavu kdy zažíváme pocit nenačnění a jakési tíhy života (překonávání karmy) k plnému přijetí všech životních okolností a najít úsilí o poznání. Aby se toto úsilí mohlo objevit, musí přijít obrození v srdci. Jinak není možné cokoliv z vyšších pravd a moudrostí, které člověk vedou a posilují na jeho cestě životem, vůbec pochopit.

Mluví se o tom, že lidstvo přechází v současné době z jedenadvacáté úrovně vědomí do úrovně dvacáté. Napadá mne, že čím níže člověk stojí v té které úrovni vědomí, tím je pro něj těžší najít ten dobrý impuls k obratu směrem vzhůru. A pokud takový impuls najde, je pro něj těžší si jej udržet. V této zákonitosti platí, že rychlý vzestup zastihne vždy toho, kdo je v na-

Je bůh láska?

prostém odhodlání ke změně směrem k dobru, tj. v intenzivní snaze najít (viz evangelium: „Kdo tluče, tomu bude otevřeno“) a také toho, kdo se již nachází pro své hlubší duchovní úsilí ve vyšší úrovni vědomí. Ten snáze nachází ten dobrý impuls, to spočinutí v dobru, a je schopen si jej déle uchovat. Následně je také schopnějším v tomto dobru působit a dle toho se mu dostává spravedlivé odměny v podobě vzestupu, tj. dalšího poznání a procítění života ve vyšší úrovni bytí.

Proto následovat Vykupitele znamená být tím kdo tluče – to jsou přece Jeho slova: „Kdo tluče, tomu bude otevřeno“. Být živým v duchu tedy znamená usilovně hledat, toužit po poznání, být ochoten se otevřít v srdci a nacházet příčinu svých problémů a chyb, toužit po nápravě a být trvale v lepším a lepším, tj. pozitivnějším postoji k životu. Jde o to poučit se přes své vlastní poznání, najít svou vlastní zkušenost, a v takovém poučení a poznání se dále zachovávat a jej zužitkovávat. To je pak vlastním pohybem k vyšším rovinám bytí. Ptám se: Kde je to nutné obrození v srdci, v čem spočívá a jak k němu dojdeme?

Vrátím se k slovům spisovatelky Boženy Němcové: „Zlým se stává člověk z nedostatku lásky“ – zlým může znamenat i nevědomým a tápajícím, nebo také bloudivým v povrchnosti, pohodlnosti a konzumním způsobu života. Co může být tou hybnou silou která v nás znovu a znovu probouzí tu schopnost projevit lásku a dá-

vá nám tu možnost k vzestupu? Je to život sám, život pulsující živou radostí a štěstím, jeho vibrace, jeho dotyk. Je to děťátko které se rodí k nám, aby nám připomnělo svou čistou přirozeností jak máme žít. To je projev lásky nebeského Otce. Vidím v tom oběť každého z nás kterou na sebe dobrovolně bereme při vstupu do života a kterou chceme pomoci lidem v nevědomosti k nimž se v této čistotě rodíme. Je zde podobnost s obětí Ježíšovou, je to princip lásky, která je trvalou a platnou pomocí vycházející z duchovní úrovně.

Malý človíček tímto svým znovuzrozením na zemi v dětské čistotě, dává možnost druhým najít znovu cit lásky, on ho v druhých probouzí a tím pomáhá. Je to trvalá naděje, že ten záblesk čistoty spočívající v malém dítěti bude spatřen a že probudí blízké a milované ve svém prostředí k lásce. Totiž tam, kde se odehraje přijetí lásky, kterou vyzařuje dítě, se stává tento svět lidí o kousek lepším a vytváří se předpoklad pro budoucí kvalitnější prožívání života, pro budoucí spočinutí v dobrém, tedy pro vzestup do Království. S přibývajícím prožíváním života v lásce, přichází i schopnost být otevřenějším všemu novému a skutečně vzácnému co nás má v životě potkávat abychom v duchu rostli. Takové dítě probouzející v ženě její mateřský princip, jí bude dávat pocit neskonálního štěstí přes který bude ona silít i ve své lásce k muži, k širší rodině a k lidem ve svém prostředí. Odtud heslo: rodina je základem společnosti.

Z toho lze odvodit, že Stvořitel má v tomto principu mateřství mechanismus záchrany určený lidstvu. Lze z toho odvodit, že Boží milost k nám trvale sestupuje v podobě nově narozených dětí které vyznačují čistotu, radost a štěstí. Záleží jen na nás nakolik se tomuto otevřeme, nakolik tyto děti přijmeme, nakolik je budeme respektovat a nakolik budeme schopni s nimi jednat rovnocenně, tj. v duševním přístupu k nim a ve snaze poznávat co prožívají a jak se cítí.

Potom člověka napadne: když budeme schopni spoluprožívat s malými dětmi jejich dětskou přirozenost a štěstí, které má svou oporu ve vědomí nedílné jednoty se Stvořitelem, otevře se v těchto dětech vše tak, jak se v nich otevřít má a ony, nejenže dospějí k plné duševní zralosti, ale splní tak i svůj úkol oběti směrem k nám a pro nás. Vzbudí v nás, i přes veškerou naši počáteční nevnímavost a necitlivost k potřebám čistého dítěte, které projevuje jen pozitivita a potřebu poznávat, více pochopení a sounáležitosti a tolik důležitého respektu. Tím nás uvedou z nevědomosti na cestu lásky, na cestu do Království.

Mějme vždy na mysli: dítě je nám vzorem daným Stvořitelem pro naše znovunalezení čisté přirozenosti protknuté přepevnou důvěrou v Boží vedení a pro naše hlubší zakotvení v tomto pocitu, který nám dává možnost stát se prostředníky přes které bude přecházet Boží láska i na naše bližní. Hledejme proto hlubší přístup k dětem, neboť tak se stane, že se k nám budou více

přibližovat a my se budeme moci v kontaktu s nimi skutečně učit. Potom bude platit: ti kdo tuto dětskou, Stvořitelem požehnanou, přirozenost poznali a k ní se dobře zachovali, ti vskutku slyšeli na slova Pána Ježíše: „Nebudete-li jako děti, nevejdete do Království nebeského“. Ti se potom zaradují ve spravedlnosti dobrého Otce nebeského a budou žít ve věčné radosti.

Jak je možné, že jsme na tuto vtělenou lásku rezignovali a nevidíme ji? Stejně tak jako platí biblické „Kdo netluče, tomu nemůže být otevřeno“ tak také platí: „Kdo nedává, ten nemůže dostávat.“ Proto nepodléhejme duševní zvadlosti, zklamání a ukřivděnosti které se šíří touto společností jako nákaza, a vstupme do postoje dobra který je naplňován čistotou a láskou a začněme se v tomto postoji denně pohybovat. Takový postoj dává sílit víře v přesvědčení a naplňuje člověka svrchovanou nedotknutelností. Člověk má tak blízko k nalezení pravého životního štěstí a může být jednou těm druhým skutečně nápomocen.

Slovy Matky Terezy: „Jestliže se Bohu odevzdáme, jestliže jako Marie řekneme: „Nechť se mi stane podle slova tvého,“ pak můžeme Boha žádat, aby z nás učinil prostředníky, protože pak bude skrze nás prozařovat Boží milost – jíž jsme zahrnováni – a touto milostí budeme po celém světě naplňovat srdce lidí“. Kéž se tak stane.

☒ *Jiří Sedláček, farnost Tábor*

o alžbětě durynské

Ty ženy byly tři. Klára, Alžběta a Anežka. Se dvěma z nich jsem se už potkala. Na tu třetí, poslední, netrpělivě čekám. Jsou to moje přítelkyně a rádkyně. Dvě z těch tři mne provází už dlouho. Dovolte mi, abych je vám představila.

Nejdřív pár dat:

Sv. Klára: 16. 7. 1194 – 11. 8. 1253 (zemřela v 59 letech)

Sv. Alžběta: 7. 7. 1207 – 17. 11. 1231 (zemřela ve 24 letech)

Sv. Anežka: 1211 – 2. 3. 1282 (zemřela v 71 letech)

Na Starém Brně u břehu řeky stojí klášter řádu Alžbětinek. Špitál, eldéenka, hospic, dříve taky odkladiště starých jeptišek, přečkávajících padesátá léta jak to jen šlo. Na konci těch bezútěšných padesátých let se k nim dostavila mladá žena, která měla pro státní památkovou péči sepsat veškerý klášterní majetek. Co takový akt znamenal, bylo zřejmé. Šlo v podstatě o znárodnění klášterního movitého majetku, který, jsa jednou zaevidován státem, přestal být v dispoziční moci svých právoplatných majitelů. Ta mladá historička umění provedla svou práci dobře. Prošla celý klášter od kaple až po půdu, shromáždila nejlepší výtvarné kusy – a s příslušným poučením je nastrkala sestrám do cel v klauzuře, které jsou přece uzavřené, nikdo tam nesmí a jen Bůh ví, co v nich vlastně je. S pečlivostí sobě vlastní pak sepsala všechny ty devatenáctistoleťové barvotisky a hrdě odkráčela na svůj ouřad převzít pochvalu, jak zdatně si vedla.



Tak začalo přátelství mojí mámy s Alžbětinkami, přátelství, které prozařovalo i moje rané dětství.

Vzpomínám si na sluncem zalitou klášterní zahradu, vzpomínám si na fortnu, u které jsme se hlásily, když jsme šly na návštěvu, snad bych ze zasuté paměti vydobyla i několik jmen těch laskavých starých žen v hábitech, které mne vždy vítaly s něžným úsměvem, hladily mne po tváři hebkýma rukama a darovaly mi tu jedinou panenku, se kterou jsem si kdy skutečně hrála.

Pochopitelně jsem ji pojmenovala Alžběta a milovala jsem ji vzdor tomu, že jsem se k ní zachovala hanebně. Ale řekněte sami: kdo má ve čtyřech letech vědět, že

panenkám po ostříhání vlasy nedorůstají? Plešatý problém vyřešila dokonalá maminka, která sehnala paruku a nechala ji na hlavičku nalepit. Protože blondatých paruk byl ale nedostatek, vyfasovala Alžbětka dlouhé černé kudrnaté vlásy, které má ostatně doposud.

Ten porod fakt nebyl nic moc a když mi poprvé přinesli ukázat moje dítě, v polovědomí jsem se divila, proč mi strkají pod nos panenku Alžbětku. Že to je moje dcera, která vypadá úplně, ale naprosto úplně stejně jako moje dětská hračka, mi došlo až po chvíli, kdy panenka zavrňela. V tu chvíli mi došlo, že mi nepodávají kus plastu, ale že to je kus mého těla, který se právě ode mne oddělil, aby byl se mnou.

Nu – a tím by mohlo moje setkání s Alžbětou skončit, ne? Inu, skončilo by, kdyby... nu... kdyby se moje jediné dítě nenarodilo 19. listopadu, na den svaté Alžběty. Přišlo mi proto logické a jediné možné, že při svém křtu jsem ke svému původnímu jménu Klára přidala jméno Alžběta a že jsem se na počest své dcery i naší společné patronky Alžběty nechala pokřtít v den, kdy jedna slaví své narozeniny a svátek, a té druhé je ten den zasvěcený.

Až následně jsem si uvědomila, že teď už mám ve svém jméně dvě ze tří, jak říkám, „Františkových ženských“.

Svatá Klára byla souputnice sv. Fran-

tiška z Assisi a po vzoru řehole tzv. Menších bratří sv. Františka založila ženskou řeholi Klarisek. Je to řád nadaný naprostou osobní (apoštolskou) chudobou. Podle původních instrukcí Klarisky chodily bosy, nejedí maso a patří k řádům, které jsou nejbliže mystické křesťanské kontemplaci. (V té je později předčily snad jen bosé Karmelitánky sv. Terezie od Srdce Ježíšova). Svátá Klára prý měla schopnost povznést se nad čas a prostor tak, že ze svého lůžka nemocné byla schopna se účastnit mše, sloužené sv. Františkem někde úplně jinde. S duchovní brutalitou vlastní dvacátému století pak byla na základě této své schopnosti prohlášena moderní patronkou televize.

Svatá Alžběta, Klářina o třináct let mladší vrstevnice a obdivovatelka, byla ovšem v začátku svého života velmi nesvatá. Byla to prý divoká dívka známá svou vášní pro rychlé koně a vášnivou lásku ke svému manželovi, durynskému landkraběti Ludvíkovi.

Alžběta sama byla dcerou uherského krále Oldřicha II., ale od dětských let vyrůstala na dvoře svého budoucího chotě na Wartburgu. Asi si byla vědoma své vášnivě, možná unáhlené povahy a aby ji potlačila, zavedla sama sobě „malé sliby Bohu“. Kvůli Němu se zastavila uprostřed hry a zábavy, kvůli Němu se ukáznila a odepřela si ta tak zvaně malá potěšení, která jí jako princezně náležela. Od mládí pro-

slula také svou laskavostí k chudým a nemocným, svou dobročinností, která však nebyla provázena povýšeností. Na rozdíl od jiných světic byla vzornou matkou, milující manželkou a rozvážnou panovnicí, která v době nepřítomnosti svého manžela spravovala zemi. Když zemřel její manžel, řekla: „Je mrtev. Jako kdyby pro mě dnes zemřel celý svět“. Sama ovšem zemřela jen několik málo let po něm. Jako řeholnice Třetího řádu sv. Františka zemřela při péči o chudé a nemocné, když jí samotné bylo pouhých 24 let.

Třetí z těch světlých žen temného středověku byla Anežka, mimochodem Alžbětina sestřenice. Dcera Přemysla Otakara I. a sestra Přemysla Otakara II., princezna, která se však odmítla stát královnou. Její péče o království jejího otce a bratra, byla příkladná. Nevybudovala království moci, založila však svými špitály soustavu sociální péče, která přetrvala až do husitských válek. O svaté Alžbětě věděla, se svatou Klárou si dopisovala. Po jejím vzoru založila na Františku klášter a uvedla do něj zbrusu nový řád: chudé a chudým sloužící Klarisky.

Nad hrobem svaté Alžběty v Marburgu vyrostla obrovská gotická katedrála, jedno z nejvýznamnějších poutních míst v Německu.

Svatá Klára našla svůj poslední pozemský příbytek v bazilice v Assisi, která jí je zasvěcená. Při prozkou-

mávání jejích ostatků roku 1849 bylo zjištěno, že její tělo je neporušeno. To je vždy v římskokatolické církvi považováno za důkaz mimořádné svatosti.

Poslední z trojice svatých žen, ta, která je našim srdcím nejbližší, nemá dosud svůj hrob. Ve Španělsku se prý našla její čelist. Nepodařilo se mi zatím dohledat, kde je a zda bylo genetickou analýzou (vždyť ostatků Přemyslovců máme spoustu a velká část z nich je geneticky zpracována) prokázáno, že to je skutečně část těla, které nese s Přemyslovcí shodné genetické znaky.

Nyní máme naději, že se Anežčiny ostatky po mnoha staletích skutečně najdou. Kéž by tomu tak bylo. Došlo by totiž v českých dějinách k ojedinělé situaci: našel by se důvod, proč v Praze, na nejvýznamnějším místě, které by bylo možno v našem hlavním městě ještě najít nezastavěné, vystavět chrám. Chrám, kterému by se ctí mohla ustoupit i Kaplického knihovna. Chrám, do kterého by mohli přicházet s prosbou o útěchu a s vírou i ti, kteří už ztratili nejen víru v Boha, ale i v to, že poměry v této zemi by se mohly začít ubírat směrem, který je obvykle označován jako „normální“.

☒ *Klára Alžběta Veselá Samková, farnost Praha*

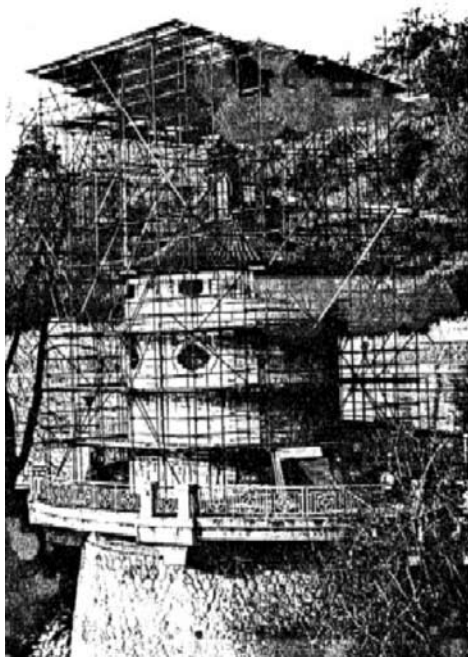
☒ *Obrázek: cs.wikipedia.org*

Kaple sv. Maří Magdaleny

Starokatolická církev využívá kapli sv. Maří Magdaleny kontinuálně již od roku 1908, tedy nejdéle ze všech pražských kostelů. Kapli založil roku 1635 převor řádu cyriaků Jan Chrysotom Trembský. Navrhl ji italský architekt žijící v Čechách Giovanni Baptiste de Barrifis. Stylově můžeme kapli sv. Maří Magdaleny zařadit mezi období pozdní renesance a raného baroka. Původně stála kaple o více než 30 metrů dále směrem po proudu Vltavy. Jak došlo k jejímu posunutí si povíme později. Původně ji využíval řád cyriaků jako viniční kapli, neboť ve svahu nad řekou obhospodařoval svůj vinohrad. Kromě toho sloužila tzv. plavcům, tedy těm kdo po řece plavili dřevo.

Uplynulo pouhých 12 let od založení kaple, když byla poprvé využita k necírkevním účelům. Na samém konci třicetileté války (1648) do Prahy pronikla švédská vojska, která během dobývání Starého města využívala kapli jako střelnu. Po odchodu švédských vojsk byla kaple znovu vysvěcena. V roce 1783 nechal Josef II. v rámci svých rozsáhlých církevních reforem klášter cyriaků zrušit. V souvislosti s likvidací kláštera přestala sloužit k bohoslužebným účelům využívána i kaple sv. Maří Magdalény. Stala se skladem pro dřevo a uhlí. Svého času ji využíval ředitel občanské plovárny jako chlév pro dobytek a útočiště pro své holuby.

Kaple byla obnovena pražským magistrátem roku 1908 při stavbě Čechova mostu a úpravách nábřeží. V tomtéž roce byla přenechána



do správy starokatolické církve. Od té doby můžeme sledovat v korespondenci starokatolických duchovních zprávy týkající se kaple Maří Magdalény, například zmínky o opravách nebo návštěvnosti. V dopise z 8. srpna 1925 píše farář Václav Jaromír Ráb biskupu Aloisi Paschkovi o výdajích na údržbu kostelíčka: „Kapličku jsme tyto dny dali uvnitř vyčistiti a obíliti nákladem 370 Kč, které jsme zaplatili, mimo to pořídili jsme nové modřínové lavice (vchod středem kaple), které nás stály 2 170 Kč, ty ovšem jsme zůstali dlužni zcela. Prodáme zvonek, jímž se nezvoní a tím něco dluhu uplatíme.“

Z dalšího dopisu se dočítáme o potížích s nízkou návštěvností nevytápěné kaple v zimních měsících. Dne 25. ledna 1932 ho pražská farní rada zaslala radě synodní: „Sejde-li se jenom trochu větší počet lidí ku příkladu 5, kázání bývá vždycky. Ovšem při velkých mrazech, jimž kaple u řeky jest vystavena, kázání se vynechávají na přání samotných posluchačů. Proto dnes církevní rada se znovu usnáší, že ponechává panu faráři právo, by se v této věci řídil počtem a přáním posluchačů.“ K listu patří také příloha se stručnými údaji o počtu věřících a jeho změnách v průběhu mše.

V kapli bylo přítomno:

21.12.1931: 1 člověk; ministrant se rozplakal zimou; kázání: 0

25.12.1931: z počátku bohoslužby nikdo; po 10 minutách 1; kázání 0

26.12.1931: 0 lidí; kázání 0.

Po této obzvláště kruté zimě bylo nutné kapli opravit. O rekonstrukci kapličky, jež proběhla roku 1932, informuje 22. října téhož roku předseda církevní rady Hanf ve svém dopise synodní radě: „Při renovování kaple jsme na zdech objevili malby a nápisy. Protože by ale rušily styl, kdybychom je nechali nahoře, opět jsme je přemalovali. Další komplikace povstala, když jsme na podlaze našli mramorovou desku, která zakrývá nějaký otvor. Kvůli tomu nemůžeme celou podlahu překrýt granulitem, protože přístup k otvoru musí zůstat volný. Vyhnuli jsme se učinit na památkový úřad hlášení, protože jinak bychom nebyli nikdy hotoví.“

O osudech kaple na konci druhé světové války se zase dozvídáme z listu napsaného manželi Vochočovými biskupu Paschko-

vi ze dne 14. dubna 1945: „I u nás byly velikonoční svátky velmi hezké a dobře navštívené – bohužel nemůžeme konat bohoslužby v kapli u Magdalény, protože není v blízkosti žádný protiletecký kryt a neradi bychom slavnostní bohoslužbu přerušovali. Nadstavba Jeronýmské kaple se stará o dostatečný kryt, tam mohou i při náletu všichni zůstat klidně sedět.“ Zmiňovaná Jeronýmská kaple (kaple Mistra Jana Husa a Mistra Jeronýma Pražského, kostnických mučedníků) byla starokatolická kaplička zřízená roku 1941 ve sklepení věže Novoměstské radnice na Karlově náměstí. Vraťme se ale zpět na vltavské nábřeží. Při květnovém povstání roku 1945 kapli sv. Maří Magdaleny poškodilo ostřelování jednotek SS, jejichž kasárny se nacházely v nedaleké budově právnické fakulty.

Na počátku padesátých let došlo k dalšímu ohrožení stavby. Tehdy byly započaty velké úpravy nábřeží a letenské pláně, které souvisely s plánovaným umístěním monumentálního Stalinova pomníku ve svahu nad kaplí. V souvislosti s tím byla projektována přímá silnice mezi Klárovem a Holešovicemi. V cestě ovšem stála kaple sv. Maří Magdalény. Naštěstí nebyla zbořena. Naopak byla velmi citlivě přesunuta na bezpečné místo. Stavbu nebylo možné rozebrat a znovu sestavit, protože by tím byla nenávratně zničena unikátní vnitřní štuková výzdoba. V té době již značně zdevastovaná kaple musela být zvenku zpevněna ocelovými pásy a uvnitř dřevěnou konstrukcí z vzájemně se křížících trámů, aby ji bylo možné přemístit. Následně byla přesunuta po kolejnicích o 30,7 metrů proti proudu Vltavy. Při této příležitosti byl vytvořen

bastion, v jehož základech se dodnes skrývá čerpadlo, které mělo zásobovat fontány u Stalínova pomníku a letenské sady. Kaple sv. Máří Magdalény po dlouhých přípravách dosedla 4. února 1956 na své nové místo a stala se tak prvním přesunutým stavebním objektem u nás. (Více článek Petra Jana Vinše: „Přestěhování kaple sv. Máří Magdalény“ uveřejněný na webových stránkách naší církve.) Při restaurátorských pracích následujících po jejím přesunutí, byla odkryta část původní freskové výmalby. Naposled prošla stavba rekonstrukcí roku 1985, kdy kromě jiného dostala novou měděnou střešní krytinu.

Zvenku člení fasádu kaple ploché pilastry a jediným výrazným dekorativním prvkem je malované pole tvaru čtyřlístu umístěné nad vchodem. Je na něm Veraikon (práva tvář Kristova) obklopený českými zemskými patrony sv. Cyrilem, sv. Metodějem, sv. Václavem, k nimž je přiřazen i sv. Mistr Jan Hus. Vnitřní uspořádání stavby s ochozem je ve velké míře inspirováno Vlašskou kaplí, která byla vystavěna mezi lety 1590 až 1600 jako součást Klementina. Ochoz u sv. Máří Magdalény však není kvůli svým drobným rozměrům a nepřístupnosti funkční a plní jen dekorativní funkci.

Z původní výzdoby se dochoval raně barokní štuk na stropě a část-maleb. Jde o biblické rostliny doprovázené latinskými citáty z knihy Sírachovec, které se k nim váží (ČEP, Sír 24, 13 - 17; Vulgata, Sir 24, 17 - 23). Moudrost se zde přirovnává k různým rostlinám (cedr, cypřiš, palma, oliva, myrha a terebinta). Napravo od vchodu se zachoval symbol červeného kříže a srdce, znak řádu cyriaků.

Vitráže, které jsou dnes vsazené do oken kostelíka, vytvořila v 2. polovině 50. let Alena Novotná Gutfreundová. Zobrazují celou historii kaple od jejího založení až do jejího přesunutí. Vzhledem k době svého vzniku nepřekvapí, že se na vitrážích nenachází jediný náboženský výjev ani symbol. Jsou tu vinaři a voraři, jimž kaple sloužila, vojáci z třicetileté války, dělníci stavící Čechův most a nechýbí ani dělníci, kteří kapli přesouvali.

Dříve v kapli stával oltář Mistra Jana Husa, který byl objedнан roku 1915 u příležitosti výročí Husovy smrti. Součástí výzdoby býval také opis basilejských kompakrát pořízený roku 1936 k 500. výročí jejich vyhlášení. V minulosti bychom v prostoru kaple našli také kopii Rubensova obrazu „Kristus a čtyři kajčníci“. Žádná z uvedených památek se dnes u sv. Máří Magdalény nenachází. Některé se v pohnutých dobách ztratily, jiné byly odcizeny. V 90. letech proto doplnil interiér moderní krucifix z dílny uměleckého kováře Jaroslava Válka.

Kaple nyní slouží pražské filiální obci u sv. Máří Magdaleny a od roku 2007 se zde slouží i bohoslužby byzantského ritu.

Pro další informace je možno nahlédnout do těchto knih:

Pavel Bedrníček: Příběhy Pražských svatyní, Praha 2002

Emanuel Poche: Prahou krok za krokem, Praha/Litomyšl 2001

Petr David/Vladimír Soukup: 111 Památek a zajímavostí Prahy, Praha 2001

☒ *Lucie Kodišová*

☒ *Foto: Archiv*

Ekumenická rada církví v ČR zve na 2. ekumenický Kirchentag



Kirchentag je pětidenní setkání křesťanů, lidí, kteří chtějí zažít atmosféru města plného duchovní kultury, modliteb, bohoslužeb, ekumenických setkání, zpěvu, tance, koncertů a dalších představení, to vše v duchu hesla “Abyste měli naději”, které bylo vybráno pro letošní 2. ročník Ekumenického Kirchentagu, který se koná od 12. do 16. května 2010 v Mnichově.

Ekumenická rada církví v ČR organizuje již poněkolkáté zájezd na Kirchentag. Zajišťujeme dopravu autobusy do Mnichova a zpět, ubytování ve školách, vstupenku do areálu, kde se koná velká část programu a tzv. Český večer, ekumenické bohoslužebné shromáždění s programem a pohoštěním v jednom z mnichovských

kostelů. Zájemce prosíme o vyplnění a zaslání přihlášky, která je ke stažení na webových stránkách ERC v ČR, www.ekumenickarada.cz, zaplacení poplatku 1000 Kč na číslo účtu, které je uvedeno na přihlášce. Přihlášky můžete zasílat do 26. února 2010 emailem na adresu: erc@ekumenickarada.cz nebo poštou: Sekretariát Ekumenické rady církví v ČR, Donská 5/370, 101 00 Praha 10 Vršovice.

Bližší informace v němčině a angličtině lze najít také na stránkách www.oekt.de.

dominik duka byl jmenován pražským arcibiskupem římskokatolické církve

Papež Benedikt XVI. jmenoval arcibiskupem pražským Mons. Dominika Duku, OP, dosavadního biskupa královéhradeckého. Jmenování bylo dnes (13. 2. 2010) oznámeno ve Vatikánu. Téhož dne papež přijal rezignaci kardinála Miloslava Vlka na pastorační vedení pražské arcidiecéze, kterou předložil v souladu s kán. 401 § 1 kodexu kanonického práva.

Jaroslav (řádovým jménem Dominik) Duka se narodil se 26. dubna 1943 v Hradci Králové a vyrůstal v rodině důstojníka, který se účastnil zahraničního odboje, kdy v r. 1944 skrze útěk vládního vojska organizovaný P. Jiřím M. Veselým OP odešel do Itálie a přes Švýcarsko do Anglie, kde do konce války bojoval v Československé zahraniční armádě. V 50. letech byl vězněn spolu s důstojníky západní fronty.

Jaroslav Duka absolvoval školní vzdělání v Hradci Králové, v r. 1960 maturoval na Gymnáziu J. K. Tyla. V dalším studiu mu z kádrových důvodů bylo zabráněno. V roce 1965 byl po dlouhých průtazích na odvolání přijat ke studiu na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. Dne 5. 1. 1968 vstoupil tajně do dominikánského řádu a přijal řádové jméno Dominik. Dne 22. 6. 1970 přijal kněžské svěcení z rukou kardinála Štěpána Trochty a pět let působil v duchovní správě v pohraničních oblastech pražské arcidiecéze: Chlum svatě Máří, Jáchymov a v Nových Mitrovicích

(dnes jde o oblast diecéze plzeňské). V roce 1975 mu byl o d ň a t „státní

souhlas k duchovní správě“, pracoval pak 15 let jako rýsovač v továrně Škoda-Plzeň. V roce 1981 byl udán agentem StB, usvědčen a odsouzen za trestný čin maření státního dozoru nad církvemi podle § 178 trestního zákona k zákonu 218/49 Sb. Patnáct měsíců byl vězněn v Plzni – Borech pro řádovou činnost, organizování studia dominikánských kleriků, samizdat a spolupráci se zahraničím.

Dne 6. 6. 1998 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován 24. sídelním biskupem královéhradeckým a 26. 9. 1998 přijal biskupské svěcení z rukou arcibiskupa Karla Otčenáška a spolusvětitelů kardinála Miloslava Vlka a apoštolského nuncia arcibiskupa (dnes kardinála) Giovanniho Coppy v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové. V sobotu 13. 2. 2010 byl papežem Benediktem XVI. jmenován 36. arcibiskupem pražským.



☒ Foto: www.dieceze.hk.cz

Zprávičky

Počátkem února proběhla v našich farnostech mimořádná sbírka na pomoc obětem zemětřesení na Haiti

Ve farnostech a filiálních obcích se vybralo celkem 46.217,- Kč. Tato částka byla poukázána na účet římskokatolické misie na Haiti.

Jablonecký betlém byl vystaven v Bernu

V rámci posilování vzájemných vztahů zapůjčila a naše jablonecká farnost švýcarské farnosti Kristokatolické církve v Bernu triptych „Achátová madona“. Toto dílo se pravidelně vystavuje v jabloneckém kostele Povýšení sv. Kříže jako



vánoční betlém. Na žádost bernského faráře Schullera však bylo vloni od třetí neděle adventní vystaveno v rámci vernisáže.

Achátová madona – k dílu mladé jablonecké umělkyně Jitky Navrátilové – bylo velmi kladně hodnoceno švýcarskými kritiky. Ti ocenili především nevšední ztvárnění výjevu z Betléma.

☒ *Foto Archiv jablonecké farnosti*

Zákaz stavby minaretů vyvolal „bouři“

Švýcarské referendum, které znemožnilo výstavby minaretů v zemi, vzbudilo jak u světských, tak u církevních představitelů veliký ohlas. S postojem švýcarské veřejnosti nesouhlasí Švýcarská biskupská konference, a OSN dokonce zvažuje radikální omezení svých aktivit na území země helvétského kříže. Výrazně smířlivější je Vatikán, který zdůrazňuje, že zákaz neznamená omezení náboženské svobody.

Česko je laboratoří Evropy

Ve středu 13. ledna se v prostorách tiskového střediska České biskupské kanceláře (ČBK) konal kulatý stůl na téma „Přiblížila se v posledních letech jednota křesťanských církví?“ Se svými příspěvky vystoupili synodní senior Českobratrské církve evangelické (ČCE) a předseda Ekumenické rady církví v ČR (ERC) Mgr. Joel Ruml, dále prezident České křesťanské akademie prof. Tomáš Halík

a plzeňský biskup Mons. František Radkovský, delegát ČBK pro ekumenismus. Synodní senior Joel Ruml na začátek svého projevu řekl: „Sjednocování církví, tedy ekumenické pohyby, jsou neustálé a markantní, zažíval jsem je po celý svůj život.“ Vzpomněl dobu komunismu, kdy církve navazovaly spontánní, obě strany obohacující ekumenické vztahy na lokální úrovni, a podotkl, že dnes se na mnoha místech vztahy mezi církvemi omezují na vzájemné soupeření. „Z pozice předsedy Ekumenické rady církví jsem pochopil, že církve si samy nevystačí,“ prohlásil Joel Ruml. Podle jeho slov dnes pro soužití církví v České republice vzniklo velmi zvláštní prostředí, ve kterém jsou církve oficiálně i neoficiálně velmi aktivně zatlačovány do pozice dožívajících zájmových seskupení. Na Západě to vyvolalo dojem, že církve v České republice jsou odsouzeny k zániku. „Opak je pravdou,“ zdůraznil předseda Ekumenické rady církví. Ateistická sekularizovaná společnost podle něj duchovní pastýře velmi motivuje k činnosti, která církvim v křesťanských zemích někdy chybí. Česko označil za laboratoř Evropy. Za vzor úspěšné mezicírkevní spolupráce označil kaplanskou službu v armádě, kterou nám dle jeho slov cizina závidí. Této službě se navíc blíží kaplanská služba ve vězeňství a rodí se i služba pro nemocniční prostředí. Kulatý stůl ČBK se konal v rámci Aliančního týdne modliteb, na který navazuje

Týden modliteb za jednotu křesťanů. Podle předsedy ERC je důležitý i vztah církve a státu, přičemž řešení náhrad je dle jeho názoru druhotné. Důležitější je fakt, že stát „jako správce života všech lidí na svém území“ nikdy nevyjádřil svůj vztah k církvi. „Společnost neví, k čemu jí církve jsou, a stát také ne,“ řekl Joel Ruml. Proto je podle něj důležité, aby církve donutily stát zaujmout vůči nim jasné stanovisko, které, byť by bylo i negativní, by umožnilo církvim adekvátně reagovat.

Redakce náboženského vysílání ČRo slaví 1. února 20 let svého působení

Před 20 lety, přesně 1. února 1990, začal Československý rozhlas pravidelně vysílat pořady s náboženskou tematikou. Tehdy vznikla Redakce náboženského života, která dodnes připravuje pro různé stanice Českého rozhlasu přenosy bohoslužeb, zprávy z církevního světa, komentáře, reportáže, debaty, dokumenty či portréty zajímavých osobností, vždy s přihlédnutím k duchovní dimenzi. Od září 2006 je redakce pod křídly stanice Český rozhlas 6.

Prvním vysíláním redakce byl 4. února 1990 přenos bohoslužeb z Olomouce. Už předtím si ale posluchači mohli naladit přímý přenos slavnostní novoroční bohoslužby z pražské katedrály svatého Víta. Před rokem 1989 bylo však náboženství přes více jak 40 let ve sdělovacích prostředcích tabu.



Ekumenická bohoslužba v pražském malostranském kostele sv. Tomáše, která se konala 18. ledna 2010, otevřela 4. ročník Noci otevřených kostelů v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů. Týden modliteb za jednotu křesťanů se koná pravidelně od roku 1968 pod patronací Světové rady církví a Papežské rady pro jednotu křesťanů. Kořeny akce sahají ale až do roku 1910, kdy se ve skotském Edinburghu zrodilo moderní ekumenické hnutí.

Mezi zúčastněnými byli například římskokatoličtí biskupové Miloslav Vlk, František Radkovský, Vojtěch Cikrle a Václav Malý, Ekumenickou radu církví zastupovali Joel Ruml (ČCE), Tomáš Butta (CČSH), starokatolický biskup Dušan Hejbal a další.

☒ *Foto Archiv*

Evangelické církve na Středním východě souhlasí s vysvěcováním žen

Čelní představitelé evangelických církví na Středním východě v úterý jednohlasně hlasovali pro prohlášení podporující vysvěcování žen do pozice pastorů.

Prohlášení, které vzniklo přímo na místě jako reakce na zprávu teologického výboru, bylo schváleno 29 hlasujícími delegáty 6. generálního Shromáždění Společenství evangelických církví Středního východu (SECSV), informovala Allison Schmidt z Evangelické luteránské církve Jordánska a Svaté Země.

Teologický výbor SECSV prohlásil, že nenašel teologický ani biblický argument proti vysvěcování žen. Společenství sdružuje anglikánské, luteránské a reformované církve Středního východu.



Chrysostom Tremblický: Legenda o kapli sv. Máří Magdalény (fragment)

Až tě krok tvůj zavede tam,
kde na břehu kaple stojí
svaté Máří Magdalény
pod Letenskou šírou plání,
skryta mile pod kaštany,
zajdi do zdí starodávných,
zavzpomínej na ty časy,
kdy v těch místech láska kvetla
dvěma srdcím milujícím,
vzpomeň zbožně Magdalény
vzpomeň zbožně Michela,
jejichž věčný tichý spánek
střeží tato vzácná kaple,
vzpomeň jejich vroucí lásky,
vzpomeň objetí i bolu
a přej být jim pochovánu
v jedněch místech věčně spolu.